

Taxon Ficus lyrata

Název taxonu	Ficus lyrata
Vědecký název taxonu	Ficus lyrata
Jména autorů, kteří taxon p...	Warburg (1894)
Český název	fíkovník lyrovitý
Synonyma (zahradnický pou..	Ficus pandurata Hort.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Ficus

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše a Konžsko-guinejská oblast
Biogeografické regiony - po..	tropická západní Afrika - ze Sierra Leone do Kamerunu

Zařazení

Fytocenologický původ	efylofyt – vlhké a stinné galeriové lesy
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem a Listnatý strom stálezelený
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	nízký (do 10-16 m), v mládí často hemiepiphytický, nepravidelně větvený strom s hrubou texturou
Výhony	silné, bělavě pýřité, záhy ale hnědnoucí a olýsávající, s odlupující se peridermem, bez vzdušných kořenů, spirálně olistěné
Listy	lyrovité se srdčitou bází, až 0.5 m dlouhé, na vrcholu oblé nebo mělce vykrojené a zkráceně tupě hrotnaté, kožovitě tuhé a oboustranně lysé, vespod s hrubě vyniklou nervaturou, se silnými řapíky a zvlněnými okraji; palisty nápadné, hnědopurpurové, neopadavé
Květenství	veliká, soliterní nebo párovitě přisedlá, okrouhlá receptakula uzavírající květy, zelená a bledě tečkovaná, s ostiolami vpadlými, červenými
Květy	drobné s načervenalými tepaly - samčí trojčetné s jedinou tyčinkou, samičí masité s perigonem třízubým a přirostlým k semeníku
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	drobné vejčité nažky
Semena	neoddělitelná od nažek

Kůra a borka	temně šedohnědá, podélně rozpraskaná
Možnost záměny taxonu (+..	jen zřídka zaměňován s blízkými druhy sekce Galoglychia – především s kamerunskými <i>F. sagittifolia</i> Warb. a <i>F. wildemaniana</i> Warb. (první rovněž s přetrvávajícími, druhý s opadavými palisty, oba s listy nápadně užšími, obklopenými, s okrouhlými až střelovitě srdčitými bázemi)
Dlouhověkost	dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Leden
Konec doby kvetení	Prosinec
Doba kvetení - poznámka	kvete a plodí za dostatku světla, jen větší rostliny a především po suché periodě – velká nepočetná receptakula (na rozdíl od drobnolistých druhů sekce Galoglychia) z okrasného hlediska bezvýznamná

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	k nedostatku světla citlivější než jiné fíkusy: množení 16-32 klux, produkce 64-80 klux; k déledobému uchování kvality u spotřebitele alespoň 4.0 klux
Faktor tepla	20°C-24°C množení (se spodním vytápěním), poté 20°C-24°C / 20°C léto (za vyšší RVV i optimum teplot vyšší), 18°C-20°C v zimě
Faktor vody	RVV: produkce 80% a více, prodejní haly 60%-80%, v bytech obecně druhy sekce Galoglychia méně náročné na vzdušnou vlhkost
Faktor půdy	především vzdušný a propustný substrát; produkce zpravidla v baltské rašelině s pH5.5-6.5

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	celoročně
Choroby a škůdci	rzi (<i>Physopella</i> , <i>Cerotelium</i>) a početné deuteromycety (<i>Colletotrichum</i> , <i>Macrophoma</i> , <i>Diplodia</i> , <i>Septoria</i> , <i>Glomerella</i> , <i>Cercospora</i> , <i>Pellicularia</i> , <i>Corynespora</i>); ze škůdců svilušky (<i>Eotetranychus</i> , <i>Aceria</i>), červci (<i>Planococcus</i> , <i>Ceroplastes</i> , <i>Paratachardina</i>), třásněnky (<i>Gynaikothrips</i>), molice (<i>Singhiella</i> , <i>Paraleyrodes</i>), bejlomorky (<i>Horidiplosis</i>), háďátka rodů <i>Pratylenchus</i> a <i>Aphelenchoides</i>
Doporučený spon pro výsad..	produkce: 6 cm množárenské hmky 64 /m2; 9-10 cm mezihmky

20-40 /m2; konečné 12-13 cm hrnky 10-16 /m2

Množení

Množení	Řízkování, Vrcholové řízky, Osní řízky a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	především osní řízky s jediným, na množárně svinovaným listem (pro nedostatek řízků vrcholových); z tkáňového množení kompaktní rostliny s širšími listy
Mezihrnky	řízky – hrnky 6 cm, po zakořenění přehrnkování do 8-10 cm mezihrnků
Konečné hrnky	hrnky 10-12 cm a více dle velikosti dopěstovaného zboží
Retardace	ne
Květní tvorba	exaktní data chybí; tvorbu receptakulí podporuje krátkodobé vyschnutí substrátu při zvýšené světelné intenzitě
Reakční doba	doposud neověřována
Doba kultivace	menší nevyvazované rostliny (do 0.6 m výšky) v 10-12 cm hrnkách z osních řízků nejméně 28-32 týdnů
Odrůdy	‘Gruyters Groen’, ‘Gruyters Bruin’ a ‘Gruyters Paars’ s listovými žebry zelenými, hnědočervenými nebo purpurovými (resp.), drobnolistá a kompaktní ‘Bambino’

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [Park - Palmový skleník / Zámecký park v Lednici](#)
- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky VBN 2010: z 828 tis. prod.hrnků v kategorii "Ficus overig" (téměř 2.5 mil.eur), připadá přes 43% (360 tis. hrnků po 4.5 euru) na Ficus lyrata s nejprodávanější odrůdou ‘Bambino’ (228 tis. hrnků po 1.5 euru - pro porovnání jen 21 mil. hrnků v roce 2005). - (VBN 1990: "Ficus overig" přes 1.2 mil.hrnků, z toho 596 tis.hrnků F. Lyrata)

Odkazy

- Lebrun J., Boutique R. (1948): Ficus L. Flore du Congo Belge et du Ruanda-Urundi, Bruxelles; Rijn B.G.M., Hetterschied W.L.A., Likkien V.P.A. (1988): Sortiment Ficus onder de loep. Vakblad voor de Bloemisterij (91) 49: 37- 48; Stahn B.& al. (1987): Grünp

Grafické přílohy

